

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<https://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/1004>

Jautājums

Kā lokāms uzvārds **Opolais**?

Atbilde

Uzvārds lokāms tāpat kā citi uzvārdi ar galotni *-ais*: *N. Lielais, Opolais, Ģ. Lielā, Opolā, D. Lielajam, Opolajam...*

Uzvārds *Opolais* ir izplatīts uzvārds no Sīļukalna pagasta. Tā pamatā ir latgaliskajās izloksnēs lietotais sugasvārds *opolais* ar nozīmi 'apaļais'. Uzvārdus un ielu nosaukumus, kuru pamatā ir īpašības vārds ar noteikto galotni *-ais* (vīriešu dzimtē) vai *-ā* (sieviešu dzimtē), loka pēc noteikto īpašības vārdu locīšanas parauga. Lūk, pilna locīšanas paradigma vīriešu un sieviešu dzimtē.

	Vienskaitlis	
Nominatīvs. Kas?	<i>Renārs Lielais, Agnis Opolais</i>	<i>Māra Lielā, Katrīne Opolā</i>
Ģenitīvs. Kā?	<i>Renāra Lielā, Agņa Opolā</i>	<i>Māras Lielās, Katrīnes Opolās</i>
Datīvs. Kam?	<i>Renāram Lielajam, Agnim Opolajam</i>	<i>Mārai Lielajai, Katrīnei Opolajai</i>
Akuzatīvs. Ko?	<i>Renāru Lielo, Agni Opolo</i>	<i>Māru Lielo, Katrīni Opolo</i>
Instrumentālis. Ar ko?	<i>ar Renāru Lielo, ar Agni Opolo</i>	<i>ar Māru Lielo, ar Katrīni Opolo</i>
Lokatīvs. Kur?	<i>Renārā Lielajā, Agnī Opolajā</i>	<i>Mārā Lielajā, Katrīnē Opolajā</i>
Vokatīvs. –	<i>Renār Lielais!, Agni Opolais!</i>	<i>Māra Lielā!, Katrīne Opolā!</i>

	Daudzskaitlis	
Nominatīvs. Kas?	<i>Renāri Lielie, Agņi Opolie</i>	<i>Māras Lielās, Katrīnes Opolās</i>
Ģenitīvs. Kā?	<i>Renāru Lielo, Agņu Opolo</i>	<i>Māru Lielo, Katrīņu Opolo</i>
Datīvs. Kam?	<i>Renāriem Lielajiem, Agņiem Opolajiem</i>	<i>Mārām Lielajām, Katrīnēm Opolajām</i>
Akuzatīvs. Ko?	<i>Renārus Lielos, Agņus Opolos</i>	<i>Māras Lielās, Katrīnes Opolās</i>
Instrumentālis. Ar ko?	<i>ar Renāriem Lielajiem, ar Agņiem Opolajiem</i>	<i>ar Mārām Lielajām, ar Katrīnēm Opolajām</i>
Lokatīvs. Kur?	<i>Renāros Lielajos, Agņos Opolajos</i>	<i>Mārās Lielajās, Katrīnēs Opolajās</i>
Vokatīvs. –	<i>Renāri Lielie!, Agņi Opolie!</i>	<i>Māras Lielās!, Katrīnes Opolās!</i>

Avoti

Nītiņa, D. Īpašības vārds (adjektīvs) un adjektīvisks divdabis. *Latviešu valodas gramatika*. Atb. red. D. Nītiņa, J. Grigorjevs. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2015, 391.–392. lpp.

Mežs, I., Auns, M., Kovaļevska O., Stafecka, A. *Latviešu uzvārdi arhivu materiālos: Latgale*. Rīga : Latviešu valodas aģentūra, 2017, 205. lpp.

